

ПОГОДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

Людмила ЛУЗАН
10.01.2024

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор КВНЗ «Харківська академія
неперервної освіти»

Любов Покроєва
11.01.2024

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА підвищення кваліфікації за темою

***«Особливості роботи вихователя різновікової групи ЗДО
з упровадження Державного стандарту дошкільної освіти
в сучасних умовах»***

***«Peculiarities of the Work of a Teacher of a Different Age Group of
Preschool Educational Institution on the implementation of the State
Standard of Preschool Education in Modern Conditions»***

Розроблено проектною групою (науково-педагогічні працівники КВНЗ
«Харківська академія неперервної освіти») у складі:

Заліська О.М., ст. викладач кафедри методики дошкільної та початкової освіти;
Коваль О.А., ст. викладач кафедри методики дошкільної та початкової освіти;
Коченгіна М.В., завідувач кафедри методики дошкільної та початкової освіти,
к.пед.н.

Сосницька Н.П., ст. викладач секції розвивального навчання кафедри методики
дошкільної та початкової освіти

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
кафедри методики дошкільної та початкової освіти
№ 5 від 05.01.2024

Харків
2024

1.1. Загальні положення. Освітня програма підвищення кваліфікації за темою «Особливості роботи вихователя різновікової групи ЗДО з упровадження Державного стандарту дошкільної освіти в сучасних умовах» є складовою Комплексної програми підвищення кваліфікації вихователів різновікових груп закладів дошкільної освіти. Цільова аудиторія освітньої програми – вихователі різновікових груп закладів дошкільної освіти, які працюють з дітьми дистанційно в сучасних умовах.

Для створення освітньої програми курсів підвищення кваліфікації було використано навчально-методичний контент Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) (розробник – державна установа «Український інститут розвитку освіти»; Наказ МОН України № 397 від 31.03.2021), а також Методичні рекомендації до оновленого Базового компонента дошкільної освіти (лист МОН України № 1/9-148 від 16.03.2021), Методичні рекомендації про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році (лист МОН України від 27.07.2022 № 1/8504-22), Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» (від 19 жовтня 2021 року №755-21), Методичні рекомендації щодо впровадження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» (Лист МОН України № 1/15511-22 від 20.12.2022).

1.2. Актуальність. Освітню програму «Особливості роботи вихователя різновікової групи ЗДО з упровадження Державного стандарту дошкільної освіти в сучасних умовах» розроблено на виконання «Методичних рекомендацій про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році», у яких зазначається, що організація освітнього процесу в закладах дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році здійснюється відповідно до Базового компонента дошкільної освіти (2021) з урахуванням під час взаємодії з дітьми «Методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти» та визначено такі пріоритетні завдання:

- створення безпечних умов для всіх учасників освітнього процесу ЗДО;
- організація інформативного, цікавого, змістовного освітнього середовища, що стимулює когнітивний, емоційно-ціннісний та діяльнісно-поведінковий розвиток дітей;
- організація освітнього процесу в умовах дистанційної форми навчання різновікової групи ЗДО;
- формування соціально-громадянської компетентності та посилення національно-патріотичного виховання як провідного напрямку діяльності ЗДО;

- розвиток мовлення та грамотності дошкільників, а також вдосконалення особистого мовленнєвого розвитку педагогів різновікової групи ЗДО;

- створення умов для повноцінної участі дітей різновікової групи ЗДО в усіх видах ігор та інтеграція ігрової діяльності з усіма іншими видами;

- залучення дітей різновікової групи ЗДО до різних видів діяльності, що відвертатиме увагу від хвилювань;

- психологічний супровід освітнього процесу різновікової групи ЗДО в умовах воєнного часу;

- приділення особливої уваги дітям з особливими освітніми потребами в процесі організації освітньої діяльності в дистанційному форматі.

Освітню програму курсів підвищення кваліфікації за темою «Особливості роботи вихователя різновікової групи ЗДО з упровадження Державного стандарту дошкільної освіти в сучасних умовах» для вихователів різновікових груп закладів дошкільної освіти спрямовано на розв'язання зазначених вище завдань, що відбито в тематиці навчальних занять і розподілі годин за навчальними модулями.

1.3. Метою освітньої програми є створення умов для вдосконалення необхідних вихователям різновікових груп закладів дошкільної освіти для здійснення освітньої діяльності в сучасних умовах професійних компетентностей: організаційної, предметно-методичної, здоров'язбережувальної та інформаційно-комунікаційної.

Виходячи з мети, **завданнями** підвищення кваліфікації вихователів різновікових груп закладів дошкільної освіти визначено:

- **задоволення фахових потреб** педагогів у поглибленні теоретичних знань щодо

- сучасних нормативних вимог до організації освітньої діяльності;

- концептуальних засад оновлення змісту освітньої діяльності в ЗДО;

- інноваційного змісту Базового компонента дошкільної освіти (2021);

- сучасних підходів до організації та здійснення освітнього процесу в умовах дистанційного формату;

- психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу;

- **удосконалення професійних умінь** щодо

- здатності забезпечувати дітям різновікової групи ЗДО здобуття дошкільної освіти державною мовою;

- здатності формувати в дошкільників ключові компетентності відповідно до Базового компонента дошкільної освіти: здоров'язбережувальну та рухову, ігрову, мовленнєву, сенсорно-пізнавальну, логіко-математичну та дослідницьку, предметно-практичну та технологічну, соціально-громадянську та природничо-екологічну;

- здатності застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі;

- розвитку дошкільників з особливими освітніми потребами;

- надання психологічної допомоги дітям різновікової групи ЗДО, які опинилися в кризових ситуаціях;

- **мотивування педагогів** до професійного розвитку, упровадження інновацій.

1.4. Форма навчання – дистанційна.

Цільова аудиторія – вихователі різновікових груп закладів дошкільної освіти.

Обсяг – 90 год.

1.5. Структура освітньої програми. Освітня програма містить шість модулів:

Модуль 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності

Модуль 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності в ЗДО

Модуль 3. Інноваційний зміст Базового компонента дошкільної освіти (2021)

Модуль 4. Сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу в складних умовах

Модуль 5. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу

Модуль 6. Організаційно-діагностичний

1.6. Очікувані результати.

МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- актуальних чинних нормативних документів, які визначають пріоритетні напрями освітнього процесу в сучасних умовах;
- засадничих основ оновленого варіанта Базового компонента дошкільної освіти (2021): цінностей дошкільної освіти; базових принципів реалізації Стандарту; становлення компетентностей дитини під час здобуття дошкільної освіти;
- алгоритму здійснення заходів захисту вихованців під час освітнього процесу в умовах воєнного стану;
- умов якісної інклюзивної освіти в сучасних реаліях.

Уміння:

- прогнозувати впровадження актуальних векторів освітнього процесу в поточному році;
- здійснювати заходи захисту вихованців під час освітнього процесу в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуацій.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- розуміння важливості підвищення рівня власних загальних та професійних компетентностей;
- розуміння важливості захисту життя та здоров'я дітей в умовах воєнного стану;
- виявлення здатності здійснювати якісну інклюзивну освіту.

МОДУЛЬ 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності в ЗДО

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- перспектив впровадження Концепції НУШ у дошкільній освіті;
- умов створення ефективного стимульованого мовленнєвого середовища для дошкільників;
- ролі педагогіки партнерства в забезпеченні якості освітнього процесу в ЗДО;
- вагомості національно-патріотичного виховання дошкільників;
- формування основ здорового способу життя в дошкільників;
- ролі сучасних цифрових технологій в освітньому процесі закладу дошкільної освіти, у діяльності вихователів різновікової групи закладів дошкільної освіти.

Уміння:

- реалізовувати принципи Концепції НУШ в освітньому процесі різновікової групи ЗДО;
- створювати ефективне стимульоване мовленнєве середовище для дошкільників в умовах дистанційного навчання, використовуючи потенції партнерської педагогіки;
- здійснювати національно-патріотичне, екологічне виховання;
- використовувати цифрові технології для покращення якості освітнього процесу.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- готовність застосовувати сучасні ефективні підходи та стратегії;
- усвідомлення необхідності професійної мобільності й гнучкості;
- розуміння важливості здійснювати освітній процес державною мовою з дотриманням літературних норм;
- виявлення поваги й здатності до вираження національної культурної ідентичності;
- розуміння важливості підвищення рівня власної інформаційно-цифрової компетентності.

МОДУЛЬ 3. Інноваційний зміст Базового компонента дошкільної освіти (2021)

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- змісту ключових компетентностей дошкільників відповідно до Базового компонента дошкільної освіти – інваріантної та варіативної складових.

Уміння:

- виокремлювати нові тенденції основного документа – Базового компонента дошкільної освіти;

- формувати в дошкільників ключові компетентності відповідно до Базового компонента дошкільної освіти – здоров'язбережувальну та рухову, ігрову, сенсорно-пізнавальну, природничо-екологічну, мистецько-творчу, цифрову, мовленнєву компетентність у площині оволодіння основами грамоти.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- розуміння необхідності формування емоційно-ціннісного ставлення дошкільників як компонента кожної ключової компетентності;
- усвідомлення нових власних освітніх потреб.

МОДУЛЬ 4. Сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу в складних умовах

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- основних аспектів планування освітнього процесу різновікової групи ЗДО в умовах дистанційного навчання;
- доречності використання методик та технологій для гармонійного розвитку дитини в складних сучасних умовах.

Уміння:

- планувати освітній процес у різновіковій групі ЗДО у складних сучасних умовах для формування ключових компетентностей дошкільників;
- ефективно організовувати освітній процес в синхронному та асинхронному режимах;
- створювати умови для формування в дошкільників ключових компетентностей відповідно до Базового компонента дошкільної освіти – мовленнєвої, сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької, предметно-практичної, технологічної, соціально-громадянської.
- використовувати дитячу книжку як освітній та відновлювальний ресурс.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- позитивне ставлення до самостійного планування та організації освітньої діяльності дошкільників з урахуванням особливостей розвитку кожного з них;
- розуміння необхідності власного професійного розвитку («навчання впродовж життя»).

МОДУЛЬ 5. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- шляхів здійснення психолого-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу в різновіковій групі ЗДО;
- вікових особливостей сучасних дітей дошкільного віку;
- шляхів корекції мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку;
- шляхів розвитку психологічної стійкості в дітей різновікової групи ЗДО під час воєнних дій;

- шляхів запобігання виявам насильства стосовно дітей в закладі дошкільної освіти;
- шляхів технологічного забезпечення успішної комунікації з батьками дошкільників.

Уміння:

- здійснювати психолого-педагогічний супровід учасників освітнього процесу в ЗДО;
- коригувати мовленнєві порушення в дітей різновікової групи ЗДО;
- надавати посильну психосоціальну підтримку дітям у кризових ситуаціях та консультацію їхнім батькам;
- запобігати виявам насильства стосовно дітей в закладі дошкільної освіти;
- забезпечувати успішну комунікацію з батьками дошкільників в умовах дистанційного навчання.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- поглиблене усвідомлення важливості дитиноцентризму в освіті;
- розвиток емпатії.

1.7. Перелік компетентностей, що може набути та / або розвинути слухач / слухачка курсів підвищення кваліфікації за умови успішного засвоєння програми.

1) А2 (організаційна): здатність забезпечувати здобуття дошкільної освіти державною мовою, обирати методи, форми та засоби організації дистанційного формату освітнього процесу;

2) А4 (предметно-методична): здатність формувати в дошкільників ключові компетентності відповідно до Базового компонента дошкільної освіти – здоров'язбережувальну та рухову, ігрову, мовленнєву, сенсорно-пізнавальну, логіко-математичну та дослідницьку, предметно-практичну та технологічну, соціально-громадянську та природничо-екологічну);

3) Б1 (здоров'язбережувальна): здатність організовувати фізично та психологічно безпечне освітнє середовище;

4) Г2 (інформаційно-комунікаційна): здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності, інтегрувати медіаосвіту в ЗДО.

КУРИКУЛУМ

за освітньою програмою за темою
«Особливості роботи вихователя різновікової групи ЗДО з упровадження
Державного стандарту дошкільної освіти в сучасних умовах»

№ з/п	Назва модуля	К-ть годин
1.	Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	10
2.	Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності в ЗДО	20
3.	Інноваційний зміст Базового компонента дошкільної освіти (2021)	16
4.	Сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу в складних умовах	24
5.	Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу	16
6.	Організаційно-діагностичний	4
	Разом за модулями (годин/кредитів)	90 год/3 кредити

Курикулум є основою для складання навчально-тематичного плану, робочої навчальної програми / РНТП / розкладу навчальних занять, що оприлюднюються на сайті КВНЗ «Харківської академії неперервної освіти».

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

за освітньою програмою за темою

«Освітній процес у закладах дошкільної освіти в сучасних умовах»

Назва модуля (інваріантна складова)	№ теми	Назви тем (варіативна складова)	Умовні позначення компетентностей, що розвиваються	Усього годин
I. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	1.1	Нормативні документи, які регламентують освітній процес у закладі дошкільної освіти в сучасних умовах	A2.2	
	1.2	Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти»	Г1.1, Г1.2	
	1.3	Базовий компонент дошкільної освіти (2021) як чинник доступної та якісної дошкільної освіти	A2.2	
	1.4	Алгоритм здійснення заходів захисту вихованців під час освітнього процесу в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуацій	Б1.1	
	1.5	Кейси організації якісної інклюзивної освіти. Нормативна база	A2.4, B2.2	
	1.6.	Нормативно-правові аспекти організації та проведення атестації педагогічних працівників ЗДО	A2.2	
	Разом годин на модуль			12
II. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності в ЗДО	2.1	Результати та перспективи впровадження Концепції НУШ у дошкільній освіті	A.1.2, A2.2	
	2.2	Формування емоційно-ціннісного ставлення дошкільника як компонента кожної ключової компетентності	A2.1, A2.2, A2.3	
	2.3	Педагогіка партнерства як вагомий чинник забезпечення якості освітнього процесу в ЗДО	B2.1, B2.2, B2.3	
	2.4	Національно-патріотичне виховання дошкільників як актуальний вектор дошкільної освіти	B3.1, B2.2	
	2.5	Шляхи впровадження демократичних цінностей в освітній процес ЗДО	A4.1, B2.2	

	2.6	Формування основ здорового способу життя в дітей раннього та дошкільного віку: особливості роботи в умовах різновікової групи	A2.4, B2.2	
	2.7	Диджиталізація дошкільної освіти	B1.1	
	2.8	Екологічне виховання як складник національно-патріотичного виховання: інноваційні ідеї для реалізації в умовах дистанційної взаємодії	Г2.1, Г2.2, Г2.3	
	2.9	Основи медіаграмотності, способів та правил використання сучасного медіапростору, культури користування мережею Інтернет. Безпечна поведінка в цифровому середовищі	Г1.1, Г1.2	
	2.10	Освітні розриви та втрати в дошкільній освіті: вимірювання, шляхи подолання	Г2.1, Г2.2, Г2.3	
	2.11	Освітнє середовище в сучасному закладі дошкільної освіти. Універсальний дизайн	A4.1, B2.2	
	Разом годин на модуль			22
ІІІ. Інноваційний зміст Базового компонента дошкільної освіти (2021)	3.1. Інваріантна складова Базового компонента дошкільної освіти (2021)			
	3.1. 1	Здоров'язбережувальна та рухова компетентність дошкільників: технології формування знань та навичок дотримання основ здорового способу життя, збереження та зміцнення здоров'я	A4.1, B2.2	
	3.1. 2	Нові вектори освітнього напрямку «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»	A2.2, A4.1	
	3.1. 3	Особливості змісту освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтва». Конструювання з паперу та дитячий дизайн у ЗДО	A4.1, B2.2	
	3.1. 4	Домінанта освітнього напрямку «Гра дитини». Особливості реалізації освітнього напрямку «Гра дитини в умовах різновікової групи»	A2.3, B2.2	
	3.1. 5	Формування мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку	A4.1	
	3.1. 6	Особливості реалізації освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтва»	A4.1	

	Разом годин на 3.1			12
	3.2. Варіативна складова Базового компонента дошкільної освіти			
	3.2. 1	Освітній напрям «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі. Комп'ютерна грамота»	A4.1, Г2.2, Г2.3	
	3.2. 2	Реалізація Державного стандарту дошкільної освіти за освітнім напрямом «Мовлення дитини. Основи грамоти»	A4.1, B2.2	
	Разом годин на 3.2			4
	Разом годин на модуль			16
IV. Сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу в складних умовах	4.1	Як спланувати освітній процес у різновіковій групі дошкільників в умовах дистанційного формату освітньої діяльності	A1.1, A1.2, A1.3	
	4.2	Синхронний та асинхронний формати освітнього процесу. Як підготувати та провести дистанційне заняття для дітей різновікової групи	Г2.2	
	4.3	Використання казки та гри в освітньому процесі різновікової групи	A4.1, A2.3	
	4.4	Використання творів живопису для формування мовленнєвої та комунікативної компетентностей дошкільників в умовах дистанційного навчання: особливості роботи в різновіковій групі	A4.1, B2.2	
	4.5	Використання психомоторних ігор і дій для розвитку дрібної моторики дошкільників в умовах дистанційного навчання	A4.1, A2.2	
	4.6	Методики та технології формування сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної та дослідницької компетентності: аспекти роботи в різновіковій групі	Б1.1	
	4.7	Сучасні підходи до формування природничо-екологічної компетентності дошкільників	A4.1, B2.2	
	4.8	Освітній потенціал використання LEGO-технології в дошкільній освіті	A2.2, A4.1	

	4.9	Освітні технології фізичного розвитку дітей в умовах різновікової групи	A1.1, A2.2, A4.1	
	4.10	Організація конструкторсько-будівельної діяльності дітей різновікової групи в сучасних умовах	B1.1	
	Разом годин на модуль			20
V. Психолог о-педагог ічний супровід освітнього процесу	5.1	Психолого-педагогічний супровід учасників освітнього процесу в ЗДО: актуальність, техніки психологічної підтримки	B1.2	
	5.2	Вікові особливості сучасних дітей раннього та дошкільного віку	A2.2	
	5.3	Шляхи корекції мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку	A2.4, B2.1	
	5.4	Формування психологічної резильєнтності в дітей дошкільного віку під час військових дій та збройних конфліктів	B1.2, B2.2	
	5.5	Психолого-педагогічна оцінка розвитку дитини раннього віку	A3.1	
	5.6	Основи теорії соціальної та професійної комунікації	A3.1	
	5.7	Запобігання проявам насильства стосовно дітей в закладі дошкільної освіти	B1.2	
	5.8	Взаємодія закладу дошкільної освіти з інклюзивно-ресурсним центром	Г1.2, Г1.3	
	Разом годин на модуль			16
VI. Організа ційно-діа гностичн ий	6.1	Настановне заняття. Вхідне діагностування		2
	6.2	Підсумкове тестування		2
	Разом годин на модуль			4
Усього (годин/кредитів):				90/ 3 кредит и

